

До проблеми формування фахівця як інноваційної особистості

*Ольга ПРОЦЕНКО, доктор філос. наук, проф. Національний
аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський
авіаційний інститут»*

*Тетяна ЧУБІНА доктор філос. наук, проф.
Черкаський інститут пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України*

Для інноваційної активності людини в економіці України, яка пов'язана, перш за все, з використанням нових наукових знань, високоефективних технологій, елементів розумної інфраструктури (інтелектуальні транспортні мережі, smart grid тощо), потрібна підготовка висококваліфікованих фахівців.

Відомий дослідник кросс-культурних комунікацій Г. Хофстеде вказував, що існує безпосередній зв'язок між культурними феноменами та індексом інноваційного розвитку – Global Index. Інновації – це технології, які включають в себе зміни прийнятих способів мислення. Перехід до інноваційного типу розвитку передбачає використання інноваційних процесів у різних галузях соціуму. Отже всі сфери суспільства тісно пов'язана і значною мірою залежить від діяльності освіти, яка є основним джерелом людських ресурсів, накопичення символічного капіталу людини.

Освіта в даний час значно змінюється і в нашій країні. Як будь-яка система, вона має потужний амортизаційний запас, який пом'якшує вплив зовнішніх факторів. Поки немає ясних алгоритмів на формування нової системи, трансформуються окремі елементи колишньої системи. Виникають нові напрями, нові типи провайдерів освітніх послуг, які використовують переваги інформаційно-комунікативних технологій. На даному етапі жодна інформаційна технологія сама по собі не забезпечує конкурентних переваг у довгостроковій перспективі. Актуально лише перетворення сталих прийомів та механізмів освітнього процесу на певні нові смислові налаштування до дії. Тому залишається відкритим питання, чи інформаційно-комунікативні технології будуть у майбутньому відігравати провідну роль в освіті, або їх використовуватимуть як доповнення до традиційних технологій.

Сучасна освітня модель має бути адекватна постіндустріальній епісі, економіці знань, якій потрібен інший тип працівника, схильного до новацій,

інновацій та принципово креативних рішень. Тому зараз більш актуальний інший тип керівника, який використовуватиме комплекс гуманітарних технологій для управління інноваційним процесом.

Креативні здобувачі освіти відрізняються тяжіє до універсалізму, вибирають для себе оновлену систему цінностей, тому стають більш перспективними. Виконання ними завдань новими, творчими засобами позитивно корелює з індивідуальними здібностями. Їх креативний потенціал примушує щось відстежувати, обчислювати, якимось чином уявляти, що з ними відбувається. В освітньому середовищі потенційно присутні умови здійснення творчої атмосфери спілкування, що впливають на формування перспективних гуманістичних цінностних орієнтацій та належних поведінкових стереотипів. В освітньому співтоваристві також дискутуються питання, чи не будуть одні якості особистості розвиватися на шкоду іншим? Як зміниться в цілому ціннісно-сміслова організація особистості? Чи не входить креативна особистість фахівця у суперечність зі сталими і конче необхідними реаліями сучасного життя? Перелічені проблеми дозволяють стверджувати, що формування такого типу фахівця «інноваційна особистість», по суті, не зверхзавдання, а скоріше ціль досягнення якої для нашої країни має конкретний зміст у соціокультурній сфері суспільства.